

Denetmenli?e E?ilim Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Denetmenli?e E?ilim Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19633>

Özet

Denetmenli?e E?ilim Ölçe?i, bireylerin (özellikle kad?n ö?retmenlerin) idari veya denetleyici pozisyonlara geçi? yapma e?ilimlerini ve bu e?ilimlerinin i?-aile ya?am dengeleriyle nas?l ili?kili oldu?unu ölçmek amac?yla geli?tirilm?, 11 maddelik psikometrik bir araç?tır. Ölçek, Meryem Esin taraf?ndan 2017 y?l?nda yürütölen yüksek lisans tezi kapsam?nda olu?turulmu?tur. Ölçek, denetmenli?e yönelik profesyonel isteklilik ile ki?isel ve mesleki çat??ma aras?ndaki ili?kiyi anlamaya odaklanmaktadır. Dört alt boyuttan olu?tu?u belirlenen bu ölçek, be?li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?larak yan?atlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Denetmenli?e E?ilim Ölçe?i, denetmenlik, i?-aile dengesi, ölçek geli?tirme, psikometri, ö?retmen, Aç?klay?c? Faktör Analizi.

Yazarlar

Meryem Esin

Amaç

Ölçe?in temel amac?, kad?n ö?retmenlerin denetmenlik pozisyonlar?na yönelme veya bu pozisyonlar? arzulama düzeylerini nicel olarak belirlemektir. Bu araç, özellikle **i?-aile ya?am dengesi** gibi ki?isel ve çevresel faktörlerin, bireyin mesleki kariyer hedeflerini nas?l etkiledi?ini ara?t?ran çal??malara veri sa?lamak üzere tasarlanm??tır. Ölçek, denetmenlik e?ilimini dört farklı boyutta ele alarak, bu e?ilimin alt?nda yatan motivasyonlar? ve engelleri de?erlendirmeyi hedefler.

Yap? (Konstrukt)

Ölçek, ana yap?s? olarak "Denetmenli?e E?ilim" kavram?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin mevcut görevinden idari veya denetleyici bir role geçme yönündeki motivasyonunu, isteklili?ini ve bu rolü üstlenme potansiyelini ifade eder. Ölçek maddelerinden yola ç?k?larak, bu e?ilimin **i?-aile çat??mas?** (Work-Family Conflict) gibi faktörlerle güçlü bir etkile?im içinde oldu?u görölmektedir. Ölçek, bu e?ilimi dört farklı alt boyutta de?erlendirmektedir, ancak bu boyutlar?n spesifik isimleri kaynakta belirtilmemiştir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) öncesinde verilerin uygunlu?u incelenmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in faktör yap?s?n?n güçlü oldu?u tespit edilmi?tir.

Bartlett Sphericity Testi sonucu χ^2 de?eri 1775,047 olarak ve anlaml?lık düzeyi $P= 0,000$ ($P<0,001$) olarak hesaplanm??tır. Bu sonuç, verilerin çok de?ikenli normal da??ımdan farklı oldu?unu ve faktör analizi için uygun oldu?unu göstermektedir.

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri, 0,80'den büyük bulunmu?tur. 0,80 üzerindeki KMO de?erleri, örneklem büyüklü?ünün ve de?ikenler aras?ndaki korelasyonlar?n faktör analizi için iyi düzeyde uygun oldu?unu i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılı??, dört boyutta ayrı ayrı **Cronbach Alfa ?ç Tutarlılık Katsay?s?** hesaplanarak belirlenmi?tir. Genel olarak ölçe?in güvenilir oldu?u belirtilmekle birlikte, alt boyutlar aras?nda tutarlılık düzeyleri farklılık göstermektedir.

Birinci boyutta yer alan maddelerin Cronbach Alfa katsay?s?: **.79**.

?kinci boyutta yer alan maddelerin Cronbach Alfa katsay?s?: **.80**.

Üçüncü boyutta yer alan maddelerin Cronbach Alfa katsay?s?: **.68**.

Dördüncü boyutta yer alan maddelerin Cronbach Alfa katsay?s?: **.54**.

?lk iki boyut yüksek düzeyde güvenilirli?e sahipken, üçüncü boyut kabul edilebilir düzeyde, dördüncü boyut ise düşük düzeyde iç tutarlılık sergilemektedir. Ancak ara?t?rmac?, genel ölçek yap?s?n?n güvenilir oldu?unu sonucuna varm??tır.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? ortaya ç?karmak için Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??tır. Analiz öncesinde, verilerin faktörle?tirme için uygunlu?unu kontrol eden istatistiksel testler yap?lm??tır. Elde edilen bulgular, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ve faktör ç?karma i?leminin istatistiksel olarak me?ru oldu?unu do?rulam??tır.

Özellikle **Bartlett Sphericity Testi** ve KMO de?eri sonuçlar? ($KMO > 0.80$), de?ikenler aras?ndaki korelasyonun faktör yap?s?n? ortaya ç?karmaya yeterli oldu?unu kan?tlamaktadır. Bu sonuçlar, ölçe?in kuramsal yap?y? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir.

Ölçek

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Yeni bir psikometrik arac?n geli?tirilmesi).

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale).

Maddeler: 11 madde.

Derecelendirme: Be?li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r (Örne?in: Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: E?itim çal??anlar? (Ö?retmenler).

Ya? Grubu: Yeti?kin.

Popülasyon Detaylar?: Akdeniz Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekte?tirilen çal??mada özellikle **kad?n ö?retmenler** üzerinde kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemler kullan?larak geli?tirilmi? ve geçerlik/güvenirlik analizleri yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Denetmenlik e?ilimi, i?-ya?am dengesi, Cronbach Alfa, Bartlett Sphericity Testi, KMO, ö?retmenlik kariyeri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: esinmeryem@windowslive.com (Sorumlu Yazar E-posta Adresi).

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler & Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, Meryem Esin'in 2017 y?l?nda tamamlad??? yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal tezi, Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r.

Link: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi burada indirilebilir: [denetmenlige-egilim-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Esin, M. (2017). *Kad?n ö?retmenlerin i?-aile ya?am dengeleri ile denetmenlik e?ilimleri aras?ndaki ili?ki* (Yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Denetmenli?e E?ilim Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

11 maddeden olu?maktadır.

M3 * ??imin ailemle geçirece?im zamandan çald???n? dü?ünüyorum.

M5* Ailevi sorunlar zihnimi a??r? me?gul etti?inden i?ime odaklanmakta zorlan?yorum.

M9* Çal??ma günü sonunda ailemle ilgilenecek bir ruh halinde olmuyorum.